

fattelse af alle disse Spørgsmaal, men kun sige, at de, der nede i Sønderjylland har udtalt Frygt for, at Menighedsraadene skulde faa en mere vidtgaende Myndighed i nogen Retning end den, Kirkeforstanderskaberne havde i den tyske Tid og fremdeles har, er paa Vildspor. Valgretsbestemmelserne blev ændret i 1920, men ikke Menighedsrepræsentationens Beføjelser. Den Ængstelse, der er fremkommet, er da ogsaa kun undtagelsesvis udtalt af Sønderjyder, men derimod i stærkere Grad af Folk, der er kommet herhjemme fra med forudfattede kirkepolitiske Anskuelse. Men naar man fra sønderjydske Side, baade i det kirkelige Udvalg og blandt de sønderjydske Rigsdagsmænd, har kunnet gaa med til at indføre Menighedsraad i de sønderjydske Landsdele og i alt væsentligt med de Beføjelser og Forpligtelser, der tillægges dem efter Lovforslaget, hænger det vel sammen med, at de langt videregaaende Beføjelser, der var tillagt Kirkeforstanderskaberne dernede i den tyske Tid og opretholdt nu i Overgangstiden, har vist sig at være enten uheldige eller ogsaa betydningsløse.

Medens der altsaa ikke har været delte Meninger om Indførelsen af Bestemmelserne om Valg af Menighedsraad i de sønderjydske Landsdele, har der jo dernede saavel som herhjemme været nogen Uenighed om Spørgsmaalet: Tilmeldelsespligt til de kirkelige Valgsteder. For mig former dette Spørgsmaal sig som et Spørgsmaal af rent praktisk Art. Naar det f. Eks. i Diskussionen om dette Spørgsmaal er blevet sagt, ogsaa af en af mine politiske Meningsfæller: Det er grundlovmæssig Ret for enhver Mand og Kvinde, der er døbt, at regne sig til Folkekirken, nyde dens Goder og bære dens Byrder, er jeg absolut enig heri, men der kan dog siges en hel Del imod de Konsekvenser, man drager af dette Princip. Der maa først og fremmest stilles det Spørgsmaal: Men er saa dermed alting sagt, naar det drejer sig om i Praxis at udøve de Rettigheder, der flyder af dette at være Medlem af Folkekirken? Den højtærede Kirkeminister har i sin Forelæggelsestale nævnt en hel Række Ting af praktisk Natur, som her gør sig gældende. Og det er jo givet, at var alting dermed sagt, maatte vi egentlig alle søge at nedstemme § 1 i det foreliggende Lovforslag, den Paragraf, der taler om afgrænsede Kirkesogne og Distrikter. Konsekvensen af den ovenanførte efter mine Begreber noget vel aandelige Tale om dette Spørgsmaal maatte jo være, at man fortsatte og sagde: Derfor skal der i det hele taget ikke opstilles Valgsteder til de kirkelige

Valg, derfor skal der ingen Grænser være mellem Kirkesognene, og derfor skal der ikke føres nogen Form for Kontrol; enhver Valgbestyrelse skal tage imod enhver Stemme, der afgives af Udlændinge eller danske Statsborgere, af 14 Aars Dreng eller Oldinge; i Byer, hvor Sognene ligger saa tæt sammen, at en Vælger, naar han vil skynde sig, let kan naa at stemme i alle Sognene paa een Valgdag, skal intet forhindre ham i dette. Ja, hvis man vil have Menighedsrepræsentanterne valgt under den Form og ved given Lejlighed Præsterne valgt under samme Form, siger jeg ogsaa: Hvad skal vi da med Tilmeldelsespligten og — jeg tilføjer — med Valgstederne? Lad dem blot stemme ved Valg i Folkekirken, alle de, der har Lyst, selv om det er Mormoner!

Da jeg imidlertid ikke tror, at nogen i dette Land vil drage denne Konsekvens af deres Betragtninger, men at alle mener, at der under en eller anden Form maa føres Kontrol med Vælgernes Stemmeret indenfor det begrænsede Omraade, der hedder Kirkesognet, saa forekommer det mig, at ingen bedre kan bevise sin Stemmeret end Vælgeren selv, og da de fleste af Vælgere her i Landet ifølge Lovforslaget kan slippe med at gøre dette en Gang i deres Liv, forekommer det ikke mig at være et stort Krav at stille til dem.

Jeg skal heller ikke uddybe det principielle i dette Spørgsmaal nærmere, men af Hensyn til Sammensmeltningen med de sønderjydske Forhold oplyse; hvordan Forholdene har været der med Hensyn til Valgrets betingelserne, bortset fra den korte Overgangsperiode, under hvilken der i Efteraaret 1920 blev foretaget Valg med ubetinget Valgret for alle, der havde naaet Myndighedsalderen, naar de paa Valgdagen var opført paa Valglisten. Det hedder i Kirkemenigheds- og Synodalforordningen af 1876, der stadig var gældende Ret hos os, indtil vi kom under dansk Styre, det hedder i denne Forordnings § 8: „Valgberettigede er alle fuldmyndige mandlige Medlemmer af Menigheden, som har boet mindst et Aar i Menigheden, som bidrager til Kirkeafgifterne eller de direkte Stats-skatte, og som hverken staar under Formynderskab eller er i andres Hus og Brød. Personer, som er fritaget for Skat, fordi de er i Besiddelse af Ordre og Ærestegn, med hvilke Skattefrihed er forbundet, bliver desuagtet valgberettigede.“ Og i § 9, Stykke 6, hedder det: „Valgrets betingelse er, at man ikke det sidste Aar før Valget er blevet understøttet af den borgerlige Menigheds Fattigkasse eller i dette Tidsrum paa Grund